

LÆTITIA SÆCULARIS

OB FIDEI

EVANGELICÆ CONFENSIONEM AUGUSTÆ
VINDELICORUM DUCENTOS ANTE ANNOS
EXHIBITAM,
QUAM

IPSIIS ONOMASTERIIS

SERENISSIMÆ AC CELSISSIMÆ PRINCIPIS AC DOMINÆ,

DOMINAE

CHRISTINÆ,

NATÆ DUCIS MEGAPOLITANÆ, PRINCIPIS
VETUSTÆ GENTIS HENETÆ, SVERINENSIS ET
RATZEBURGENSIS, RELIQUA,RELICTÆ COMITIS STOLBERGÆ, KOENIGSTEINI, ROCHE-
FORTI, WERNIGERODÆ & HOHNSTEINI, CETERA,PRINCIPIS AC DOMINÆ NOSTRÆ LONGE
CLEMENTISSIMÆ,

D. XXIV. Julii Anni sæcularis clolcccxxx.

Felicissimo sidere effulgentibus in Lyceo Wernigerodensi

DUABUS ORATIONIBUS

Christianam Echo celebrati nuper gaudii sæcularis præ se ferentibus
sollemni ratione testari,*Adiuvantur*

RECTOR & CON-RECTOR

Phrontisterii Wernigerodensis.

WERNIGERODÆ, Ex Officina Michaelis Antonii Struckii, Typogr. Aul.

Kapsel 78 N 2 [120]

X3053811

AK

Ter fausta atque fortunata, quæ homines a cœlo indepti sunt, nullum præstantius esse Dei munus, quam veritatem, sapientiores ab omni ævo judicarunt. Quo maior autem est hujus beneficii amplitudo & præstantia, eo iniquius ferendum, plebrosque mortalium tanta esse protervia, ut vel penitus illam reiciant, vel si videantur admittere, oscitanter tamen colant, nec digne pensitent. Melioris certe mentis fuerunt maiores nostri, qui cælestem doctrinam variis antea detractionibus & additamentis contaminatum, tum vero in lucem denuo protractam avidè adripuerunt, Augustæ Vindellicorum intrepide confessi sunt, & pro ejusdem tuitione dignitates, commoda, bona, immo vitam ipsam obtulerunt. Nos etiam sicut beneficium repurgatæ religionis maioribus nostris ac nobismet ipsis divinitus indultum & in hunc usque diem servatum grata prædicamus mente: ita confidimus, fore, ut idem semper colat, semper canat, semper celebret pia nostrique officii æmula posteritas. Veritas enim semper una est, & semper victrix, quia divino armata est præsidio; errores contra multiplices & fugaces. Ab ultimis mundi originibus atrox contentio fuit veritatis & mendaciorum; veritas sæpe quidem oppugnata, adflicta, vexata: semper tamen vicit & perstitit triumphans. Vix machina hujus univèrsi a sapientissimo creatore producta erat, cum iam Cainus in quo Paullus veræ fidei defectum notat, ejusque posterì tyranni immanes, sinceros Dei cultores odio prosequerentur; quos deinde longo ordine exceperunt Israhelitæ, Esauitæ alique osiores acerrimi. Nihilo tamen secius verus Dei cultus conservatus fuit & propagatus. Postquam traducta erat vera ecclesia in Ægyptiacas regiones per dura & aspera quidem trahebatur, gliscebatur in dies sævitia præfectorum Pharaonis, labores Israhelitarum in lateribus coquendis duplicabantur & nefanda intantum cæde exitium ecclesie parabatur; sed veritas stabat inconcussa. Reducta demum ecclesia in avitas regiones variis quidem Israhelitæ presû sunt servitutibus, veritas autem nunquam est oppressa.

Splendidior adparebat ecclesie Israheliticæ facies, cum potentissimi reges eidem imperitarent; sed non multo post diviso & distracto regno & Achabo res moderante valde res ecclesie erant adflicte. Achabus enim cum conjugè Isabele versuta & ex malitia consuta, trucidatis divinis prophetis purum numinis cultum extinguere tentabat, ita, ut Elias in opinionem adduceretur, se unum superesse Dei veri cultorem, cui autem DEUS significabat: se reservasse sibi septem millia, qui neque genua flexissent, neque deosculati fuissent idolum Baal nuncupatum.

Ad incitas videbatur redacta vera ecclesia Dei, cum Judæorum in captivitate

ptivitatē Babylonicā fieret deportatio, atque omnis propagandæ veræ religionis occasio videretur abscissa. Verum enim vero neque Daniel bestiarum laniatus objectus, neque focii ejus in ignem coniecti a vero dimoveri poterunt; testes quoque etiam veritatis in ipsâ captivitate non detuere ingenui.

Restitutis deinde Judæorum revertentium sacris & templo denuo Hierosolymæ extructo latior quidem comparebat ecclesiæ status; sed non multo post Haman ruinam genti judicæ minitabatur, cujus vero consilia & vafra fragmenta sanguinolenta Deus in caput ejus convertit. Neque minus triumphum deportavit veri doctrina de potentissimo rege Antiocho, qui Judæis profana sacra imperabat, una Maccabæa mulier supplicii septem filiorum non perdomita tyrannum septies, ut Prudentius loquitur, subjugavit. Sic veritati semper honos decusque suam conficit.

Antequam Christus vera lux adventu suo orbem terræ collustraret, unius generis erant veritatis insidiatores pagani deorumque cultores: coruscum autem evangelii lumine oborto judæi tamquam vespertiliones occæcati et defensoribus oppugnatores facti, Christum ipsum ejusque sectatores criminationibus, lapidibus & atrocissimis suppliciis adfecerunt. Herodes Agrippa Apostolum Petrum catenis constringi jussit, Jacobus autem gladio peremptus est: sed persecutor pœnam meritam mox perpeffus est, dum verbibus exesus misere vitam posuit. Ita etiam ex hoc prælio veritas superior discessit, & cum antea arcibus judææ limitibus circumscripta fuisset, nunc prædicatione apostolorum latius manavit, judæis aggressoribus patria, templo, sceptro orbatis & per terrarum orbem ignominiose dissipatis. Actum videbatur de veritate cum Nerones, Domitiani, Antonini, Decii, Diocletiani crudelissime in Christianos sævirent, & funditus extirpare conarentur quicquid Christo nomen dederat. Sed martyres fiducia in Deum suffulti, verbera, fœdissimos carcerum squalores, bestiarum laniatus, ignitas prunas, craticulas, ferras, secures aliaque sævitie instrumenta fortiter spreverunt, & cælestem doctrinam sanguine suo obfignarunt. Sic pauci & inermes veri sectatores mendaciorum regno bellum indixerunt, & victores vixerunt, ita, ut idolis destructis cultus deorum everfus debilitatusque fuerit. Cum enim Constantinus sacris Christianis addictus summas imperii teneret, non paullatim, sed lapsu graviore ruebat regnum errorum, templa consecrabantur non diis fictis, sed, cui debebant, Deo vero & trinuni. Sed novos patiebatur veritas adfusus ab hæreticis Ariani dictis, qui non ut ceteri secus sentientes in latibus delitescebant, sed in luce, in aulis se conspicuos præbebant, unde nociva tela tanta celeritate in universam ecclesiam miserunt, ut, quemadmodum Hieronymus refert, *Orbis ingemuerit, seque Arianum esse miratus fuerit*. At neque hæc calamitas perpetua fuit, sed detestandis erroribus eliminatis veritas caput altius exultit, et hos aliosque hostes suos Pelagianos, Nestorianos, Eutychianos æque felici successu prostravit.

Subdole quidem rem tractavit Julianus Apostata, qui, ut everteret regnum Christi, alia aggressus est via. Auctis enim domesticis christianorum diffidiis ac scholis interdicitis lucem evangelicam restringere tentavit. Sed & hunc perduellem veritas debellavit, quod ipse videtur confessus, cum inter verba desperabunda: *viciisti tandem Galilee* impuram animam cum sanguine efflavit.

Nutare iterum videbatur salus ecclesiæ, cum antichristus sellam nocivam conscenderet & universo christianorum orbi leges præscriberet, collapsa enim tunc veteri disciplina gliscebant in dies superstitio, multiplicabantur errores & omnia mutabantur in deterius.

Per manus tamen ab annalibus conditoribus traditum est, nunquam desuisse, qui veritatem sint contestati & confectati intrepide. Sæculum cum laberetur duodecimum Waldenses neque blanditis, neque vi ac minis induci poterant, ut veritatem agnitam abnegarent. Neque minus sequenti tempore Ioannes Wiclef, Ioannes Hufs, Hieronymus Pragensis, Hieronymus Savanarola aliique affectu compelli potuerunt, ut puriorem doctrinam linquerent. Sic diu luci cum tenebris dimicandum fuit, usque dum dispulsis errorum nebulis magnificentissimum egit triumphum; cum opera Lutheri felicitis recordationis viri religio purior reducta est, integritatique acnitori pristino reddita. Auctus ab eo tempore est numerus eorum, qui in tuenda veritate semel reperta & in retundendis impugnantium telis operam locarunt & doctrinam agnitam invicto animo professi sunt. Ante hos ducentos annos in Comitibus Augustanis solemnibus dies dictus erat, quo de mutatis sacris ratio redderetur & confessio doctrinæ exhiberetur adcurata. Hoc cum pii confessores peregerunt, splendor veritatis radios suos longe lateque diffudit & oculos hominum tantopere perstrinxit, ut in hunc usque diem non potuerit extingui. Gaudemus nos exinde merito, quando fidei nostræ symbola retinemus illibata & templa nostra adhuc personant doctrinis intaminatis, Deumque precamur, ut tantæ felicitatis prorogationem nobis posterisque propitius indulgeat. Cum autem sæcularia sacra cum universo protestantium orbe inter preces laudesque publicas ante dies non ita multos celebravimus; ut idem in nostra schola peragamus nostrum deposcit officium. Multis quidem impedimentis & ex parte morbo Reſtoris scholæ ad hunc usque diem rejecti exſolvimus tandem quod tempori debeamus superiori; sed sat cito, si sat ingenue. Cumulatur jam gaudium nostrum, quia crastina luce fortunate revertentur onomasteria serenissimæ ac celsissimæ Principis ac Dominiæ *CHRISTINÆ, natæ Ducis Megapolitanæ, reliqua, fulgentissimæ genitricis Celsissimi Comitibus nostri clementissimi*. Conservet nobis Deus hanc piæ veritatis amatricem summam, quæ, cum nostro comitatu hæredis filii loco præesset, multa saluberrimis institutis in nos contulit beneficia. Sospitet eam Deus permultos adhuc annos, ut existat venerandum decus et ornamentum universæ domus Stolbergenſis. Neque minus nostra aucta est hilaritas, cum bono faustoque omine, in ipsa festivitate sæculari, novum scholæ nostræ domicilium, Deo vero & sacratissimo sollempniori ritu, et exquisitis cærimoniis dicatum est et consecratum.

Providentiſſimum Dei numen supplices rogamus, ut hanc novam nostram musarum sedem sartam tectamque ad sero venturos posteros conservare velit, ut sit & permaneat templum veritatis, pietatis, eruditionis, cultique moris officina. Jungentur hæc preces votivæ cum supplicationibus ad Deum pro conservanda puriori religione ardentissimis cras hora IX matutina in sollempni panegyri. Præstabunt hoc verbis conceptis

EUSTASII FRIEDERICUS SCHÛTZE Reſtor, de incrementis regni crucis Christi ante & post exhibitionem Augustanæ Confessionis sermone germanico dilurus &

HENRICUS CAROLUS SCHÛTZE, Conreſtor, qui latina verba faciet de meritis piorum quorundam iureconsultorum in rem ecclesiæ nostræ symbolicam, Summus Comitibus ac Domini nostri clementissimi amor in repurgatæ religionis castimoniam & incomparabilis eius indulgentiæ spem nobis facit, fore, ut Illustrissimi Comites præsentia sua res nostras splendidiore reddant. Neque non speramus Mæcenates Patronos nostros, & reliquos Fautores rei literariæ, qua sunt in nos benevolentia, in acroaterio scholæ nostræ superiori præsentia suæ auscultationisque copiam benigne nobis esse concessuros. Idque ut facere velint, idem tunc subjectissime, observantissime ac peramanter rogamus atque contendimus. P. P.

Wernigerodæ, a, d. xxiii. Julii anni sæcularis cloccc xxx.

VD18

78 N 2 [120]

143

LÆTITIA SÆCULARIS

OB FIDEI

CONFENSIONEM AUGUSTÆ
M DUCENTOS ANTE ANNOS
EXHIBITAM,
QUAM

ONO MASTERIIS

LSISSIMÆ PRINCIPIS AC DOMINÆ,

OMINAE

ISTINÆ,

EGAPOLITANÆ, PRINCIPIS
S HENETÆ, SÆVERINENSIS ET
BURGENSIS, RELIQUA,

OLBERGÆ, KOENIGSTEINII, ROCHE-
RODÆ & HOHNSTEINII, CETERA,

DOMINÆ NOSTRÆ LONGE
MENTISSIMAE,

lii Anni sæcularis clolcccxxx.

Fulgentibus in Lyceo Wernigerodensi

ORATIONIBUS

ni nuper gaudii sæcularis præ se ferentibus
emni ratione testari,

Admittuntur

CON-RECTOR

ifterii Wernigerodensis.

ficina Michaelis Antonii Struckii, Typogr. Aul.

Kapsel 78 N 2 [120]

X 3053811

AK